II

(Nem jogalkotási aktusok)

IRÁNYELVEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/802 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ IRÁNYELVE

(2021. március 12.)

a 2004/757/IB tanácsi kerethatározat mellékletének a „kábítószer” fogalommeghatározását a metil-3,3-dimetil-2-{[1-(pent-4-én-1-il)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}butanoát (MDMB-4en-PINACA) és a metil-2-{[1-(4-fluorbutil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoát (4F-MDMB-BICA) új pszichoaktív anyaggal kiegészítő módosításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló, 2004. október 25-i 2004/757/IB tanácsi kerethatározatra ([1]) és különösen annak 1a. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja keretei között működő, az 1920/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) 5c. cikkének (4) bekezdésében előírt eljárással kibővített tudományos bizottság az említett rendelet 5c. cikke alapján véglegesítette a metil-3,3-dimetil-2-{[1-(pent-4-én-1-il)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}butanoát (MDMB-4en-PINACA) és a metil-2-{[1-(4-fluorbutil)-1*H*-indol-3-karbonil] amino}-3,3-dimetilbutanoát (4F-MDMB-BICA) új pszichoaktív anyagra vonatkozó kockázatértékelési jelentését. A Központ a kockázatértékelési jelentéseket 2020. december 9-én benyújtotta a Bizottságnak és a tagállamoknak.

(2) Az MDMB-4en-PINACA és a 4F-MDMB-BICA a szintetikus kannabinoid receptor agonisták (szintetikus kannabinoidok) közé tartoznak. Hasonló hatásokat mutatnak, mint a kannabisz legfőbb pszichoaktív hatásaiért felelős tetrahidrokannabinol (THC), de életveszélyesen toxikusak. A két anyaghoz a fokozott hatáserősség miatt nagy mérgezési kockázat társul.

(3) Az MDMB-4en-PINACA legalább 2017 óta jelen van az Unióban, megjelenését 20 tagállamban észlelték; az anyag jelenlétét első ízben észlelő tagállamok számában 2019-ben következett be jelentős növekedés. A 2020. évben nagymértékben megnőtt a vámszervek által lefoglalt MDMB-4en-PINACA mennyisége. Húsz tagállam összesen 389 lefoglalásról számolt be. ([3]) Emellett hat tagállam 15 begyűjtött mintáról, egy tagállam pedig 28 biológiai mintáról számolt be. Mivel egyes laboratóriumokban nem szűrik rutinszerűen, az MDMB-4en-PINACA-t általában valószínűleg a tényleges előfordulásánál kisebb számban észlelik. Az anyagot a legtöbb esetben por alakban vagy dohány módjára szívható növényi alapú keverékekben foglalták le, de papírba (például bélyegbe) itatva, folyékony formában és más, nem meghatározott formákban is azonosították.

(4) Két tagállam 12 olyan halálesetről számolt be, amelyben szerepet tulajdonít az MDMB-4en-PINACA-nak. Valószínűleg mind a mérgezéses esetek, mind pedig a halálesetek észlelt, illetve jelentett száma kisebb a ténylegesnél, mivel az anyagot egyes laboratóriumokban nem szűrik rutinszerűen.

([1]) HL L 335., 2004.11.11., 8. o.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 1920/2006/EK rendelete (2006. december 12.) a Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontjáról (HL L 376., 2006.12.27., 1. o.).

([3]) Emellett az Egyesült Királyság 380, Norvégia egy, Törökország 663 lefoglalásról számolt be.

(5) A 4F-MDMB-BICA legalább 2020 márciusa óta jelen van az Unióban, megjelenését 11 tagállamban észlelték. Tizenegy tagállam összesen 94 lefoglalásról számolt be. ([4]) Emellett egy tagállam egy begyűjtött mintáról, egy tagállam pedig 126 biológiai mintáról számolt be. Mivel a piacon csak rövid ideje van jelen, és ezért rutinszerűen nem szűrik, a 4F-MDMB-BICA-t általában valószínűleg a tényleges előfordulásánál kisebb számban észlelik. Az anyagot a legtöbb esetben por alakban, dohány módjára szívható növényi alapú keverékekben vagy bélyegbe itatva foglalták le, de folyékony formában és más, nem meghatározott formákban is azonosították.

(6) Egy tagállam 21 olyan, 2020 májusa és augusztusa között bekövetkezett halálesetről számolt be, amelyben szerepet tulajdonít a 4F-MDMB-BICA-nak. Valószínűleg mind a mérgezéses esetek, mind pedig a halálesetek észlelt, illetve jelentett száma kisebb a ténylegesnél, mivel az anyag az uniós piacon csak nemrégiben jelent meg, és ezért rutinszerűen még nem szűrik.

(7) Az észlelések szerint az MDMB-4en-PINACA-t és a 4F-MDMB-BICA-t az interneten árusítják kisebb adagokban, illetve nagykereskedelmi kiszerelésekben a kannabisz és az ellenőrzési intézkedések hatálya alá tartozó szintetikus kannabinoidok „legális" helyettesítőjeként, elsősorban kész fogyasztási cikk formájában, például dohány módjára szívható növényi alapú keverékekben, elektronikus cigarettához való utántöltő folyadékokban vagy papírba itatva.

(8) Nincs közvetlen adat arra nézve, hogy a szervezett bűnözés szerepet játszik az MDMB-4en-PINACA és a 4F-MDMB-BICA Unión belüli előállításában, terjesztésében, kereskedelmében és kínálatában.

(9) Az MDMB-4en-PINACA-nak és a 4F-MDMB-BICA-nak sem az Unióban, sem a jelek szerint máshol nincs elismert orvosi, illetve állatgyógyászati felhasználása. Nincs jele annak, hogy az anyagok az analitikai célú referencia-anyagkénti, illetve a tudományos kutatási célú felhasználáson kívül más további célra felhasználhatók volnának.

(10) A kockázatértékelési jelentésekből kiderül, hogy további kutatások alapján több olyan, az MDMB-4en-PINACA-val és a 4F-MDMB-BICA-val kapcsolatos kérdés is megválaszolható lenne, amely amiatt merül fel, hogy nincs elegendő adat az anyagoknak az egyének egészségével összefüggő, illetőleg közegészségügyi és társadalmi kockázatairól. A rendelkezésre álló információk alapján valószínűsíthető, hogy az MDMB-4en-PINACA és a 4F-MDMB-BICA fogyasztása az anyagok akut toxicitásán, az abúzus veszélyén és a függőség kialakulásának lehetőségén keresztül károsítja az emberi egészséget. Ez az egészségkárosítás az életre is veszélyt jelent. Az MDMB-4en-PINACA és a 4F-MDMB-BICA társadalmi kockázataival kapcsolatban nem rendelkezünk konkrét információkkal. Mindezek a megfontolások elegendő okot képeznek arra, hogy az MDMB-4en-PINACA és a 4F-MDMB-BICA bekerüljön a „kábítószer" fogalommeghatározásába.

(11) Az MDMB-4en-PINACA és a 4F-MDMB-BICA sem az ENSZ keretei között elfogadott, az 1972. évi jegyzőkönyvvel módosított 1961. évi Egységes Kábítószer Egyezményben, sem a pszichotrop anyagokról szóló 1971. évi ENSZ-egyezményben nem szerepel az ellenőrzés alá vonandó anyagok jegyzékében. A 4F-MDMB-BICA az ENSZ rendszere keretében jelenleg nem áll értékelés alatt, míg az MDMB-4en-PINACA-nak az ENSZ rendszere keretében történő jegyzékbe vételéről ajánlás készült. Mindazonáltal elegendő adat támasztja alá, hogy ezt az anyagot az uniós jog keretei között is sürgősen be kell illeszteni a „kábítószer" fogalommeghatározásába.

(12) Az MDMB-4en-PINACA-t kilenc tagállam a kábítószerügyi jogszabályai, négy tagállam az új pszichoaktív anyagokra vonatkozó jogszabályai, egy tagállam pedig más tárgyú jogszabályai alapján ellenőrzés alá vonta. A 4F-MDMB-BICA-t hét tagállam a kábítószerügyi jogszabályai, négy tagállam az új pszichoaktív anyagokra vonatkozó jogszabályai, egy tagállam pedig más tárgyú jogszabályai alapján ellenőrzés alá vonta. Figyelemmel arra, hogy ezek a nemzeti ellenőrzési intézkedések már hatályban vannak, a „kábítószer" fogalmának az MDMB-4en-PINACA-val és a 4F-MDMB-BICA-val történő kiegészítése és ezáltal a szóban forgó anyagoknak a 2004/757/IB kerethatározatban meghatározott bűncselekmények és büntetőjogi szankciók alá helyezése segíti a határokon átívelő bűnüldözést és igazságügyi együttműködést akadályozó tényezők kialakulásának elkerülését, valamint az anyagok beszerezhetőségével és fogyasztásával kapcsolatos kockázatok elleni védekezést.

(13) mivel a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó hatáskör gyakorlásának feltételei anyagi jogi és eljárásjogi szempontból egyaránt teljesülnek, felhatalmazáson alapuló irányelvet kell elfogadni annak érdekében, hogy a 2004/757/IB kerethatározat mellékletének módosításával az MDMB-4en-PINACA és a 4F-MDMB-BICA bekerüljön a szóban forgó mellékletbe, és ezáltal a tiltott kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos uniós büntetőjogi rendelkezések hatálya alá kerüljön.

(14) Írországra nézve az (EU) 2017/2103 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ([5]) módosított 2004/757/IB kerethatározat kötelező érvényű, ezért Írország részt vesz e határozat elfogadásában és alkalmazásában.

(15) Dániára nézve a 2004/757/IB kerethatározat a 2018. november 21-ig alkalmazandó szövegváltozatában kötelező érvényű, az (EU) 2017/2103 irányelv azonban nem. Dánia ezért nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában és alkalmazásában, így ez az irányelv Dániára nézve nem kötelező érvényű, és alkalmazása nem terjed ki Dániára.

([4]) Emellett az Egyesült Királyság 17 lefoglalásról számolt be.

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2103 irányelve (2017. november 15.) a 2004/757/IB tanácsi kerethatározatnak a kábítószer fogalommeghatározása új pszichoaktív anyagokkal való kiegészítése céljából történő módosításáról és a 2005/387/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 305., 2017.11.21., 12. o.).

(16) A tagállamok és a Bizottság által a magyarázó dokumentumokról elfogadott 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozattal ([6]) összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről küldött értesítésekhez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelvek elemei és az azokat átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot.

(17) A 2004/757/IB kerethatározatot ezért a fentieknek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2004/757/IB kerethatározat módosítása

A 2004/757/IB kerethatározat melléklete a következő új 18. és 19. ponttal egészül ki:

„18. Metil-3,3-dimetil-2-{[1-(pent-4-én-1-il)-1*H*-indazol-3-karbonil]amino}butanoát (MDMB-4en-PINACA) *

19. Metil-2-{[1-(4-fluorbutil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoát (4F-MDMB-BICA) *

* A Bizottság (EU) 2021/802felhatalmazáson alapuló irányelve (2021. március 12.) a 2004/757/IB tanácsi kerethatározat mellékletének a »kábítószer« fogalommeghatározását a metil-3,3-dimetil-2-{[1-(pent-4-én-1-il)-1H-indazol-3-karbonil] amino}butanoát (MDMB-4en-PINACA) és a metil-2-{[1-(4-fluorbutil)-1H-indol-3-karbonil]amino}-3,3-dimetilbutanoát (4F-MDMB-BICA) új pszichoaktív anyaggal kiegészítő módosításáról (HL L 178., 2021.05.20., 1. o.)."

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2021. december 9-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2021. március 12-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

([6]) HL C 369., 2011.12.17., 14. o.